

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ Ing. Z.**, a **2/ M.**, oboch bývajúcich v P. a zastúpených JUDr. M., advokátom, so sídlom v B., proti žalovanej **S.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej advokátskou kanceláriou S., so sídlom v B., IČO: X., **o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9 C 169/2013, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 18. marca 2014 sp. zn. 1 Co 43/2014, 1 Co 45/2014 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcom 1/, 2/ v lehote 3 dní trovy dovolacieho konania 45,89 € do rúk JUDr. M., advokáta, so sídlom v B..

O d ô v o d n e n i e

Žalobcovia sa návrhom na nariadenie predbežného opatrenia domáhali, aby súd žalovanej: a/ zakázal akýmkoľvek spôsobom uspokojiť pohľadávku vzniknutú titulom vyhlásenia predčasnej mimoriadnej splatnosti úveru vykonanej žalovanou listom z 28. novembra 2013, týkajúcej sa zmluvy o hypotekárnom úvere č. X. uzatvorenej účastníkmi konania 23. januára 2009, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, b/ zakázal akýmkoľvek spôsobom uspokojiť pohľadávku vzniknutú titulom vyhlásenia predčasnej mimoriadnej splatnosti úveru vykonanej žalovanou listom z 28. novembra 2013, týkajúcej sa zmluvy o hypotekárnom úvere č. X. uzatvorenej účastníkmi konania 6. novembra 2009, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, c/ zakázal akýmkoľvek spôsobom uspokojiť pohľadávku vzniknutú titulom vyhlásenia predčasnej

mimoriadnej splatnosti úveru vykonanej žalovanou listom z 28. novembra 2013, týkajúcej sa zmluvy o hypotekárnom úvere č. X. uzatvorenej účastníkmi konania 30. júla 2008, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Na odôvodnenie tohto návrhu uviedli, že prípadný výkon práv žalovanej na zaplatenie sumy 103 041,61 € do 15. decembra 2013 a uplatnenie zabezpečovacích inštitútov zriadených v jej prospech, bezprostredne ohrozí žalobcov v majetkovej a sociálnej sfére pri uspokojovaní ich osobných potrieb i potrieb dvoch maloletých detí. Zdôraznili, že žalovaná pristúpila k uspokojeniu pohľadávky vzniknutej titulom právnych úkonov, ktorých neplatnosť uplatňujú v konaní.

Okresný súd Prešov uznesením zo 16. januára 2014 č.k. 9 C 169/2013-193 návrh žalobcov na nariadenie nimi požadovaného predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietol. Bol toho názoru, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 102 ods. 1 O.s.p. a § 75 až 76 O.s.p. a poukázal na priebeh konania a na všeobecný účel predbežných opatrení a predpoklady ich nariadenia.

Okresný súd Prešov uznesením z 27. januára 2014 č.k. 9 C 169/2013-200 uložil žalobcom v lehote 3 dní zaplatiť súdny poplatok za návrh na nariadenie predbežného opatrenia v sume 33 € podľa položky č. 1 písm. c/ Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti obom vyššie uvedeným uzneseniam Okresného súdu Prešov podali žalobcovia odvolanie. Krajský súd v Prešove uznesením z 18. marca 2014 sp. zn. 1 Co 43/2014, 1 Co 45/2014: 1. zmenil uznesenie okresného súdu zo 16. januára 2014 č.k. 9 C 169/2013-193 tak, že návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovel, 2. potvrdil uznesenie Okresného súdu Prešov z 27. januára 2014 č.k. 9 C 169/2013-200 o uložení povinnosti žalobcom zaplatiť súdny poplatok za návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Na rozdiel od súdu prvého stupňa bol toho názoru, že vzhľadom na spornosť otázky vyhlásenia predčasnej splatnosti úverov by vymáhanie pohľadávky žalovanou, ktorá vznikla titulom vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, mohlo mať dopad na sociálnu sféru žalobcov vo veľmi negatívnom zmysle, najmä v podobe realizácie tejto pohľadávky podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, ktorého aplikáciu si účastníci v zmluvách o úveroch dohodli. Preto podľa § 220 O.s.p. v nadväznosti na § 76 písm. f/ O.s.p. zmenil uznesenie súdu prvého stupňa a nariadil predbežné opatrenie v zmysle návrhu a jeho časovú platnosť obmedzil na čas trvania konania vo veci samej.

Uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bola žalobcom uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh na nariadenie predbežného opatrenia z jeho vecne správnych dôvodov potvrdil (§ 219 O.s.p.).

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu v jeho zmeňujúcom výroku napadla žalovaná dovolaním, na odôvodnenie prípustnosti ktorého uviedla, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že súdom prvého stupňa ani odvolacím súdom jej nebolo doručené odvolanie žalobcov. Ďalej uviedla, že odvolací súd rozhodol bez toho, aby boli náležite osvedčené všetky zákonné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia navrhovaného žalobcami, jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Z uvedených dôvodov navrhla rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu žalovanej uviedli, že dôvody dovolania nie sú dôvodné a rozhodnutie odvolacieho súdu o nariadení predbežného opatrenia je vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smerujú obe dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené

uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré je v danom prípade napadnuté dovolaním žalovanej, nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Prípustnosť jej dovolania preto z uvedených ustanovení nevyplýva. Osobitne treba zdôrazniť, že § 239 ods. 3 O.s.p. vylučuje prípustnosť dovolania [i keby inak išlo o rozhodnutie so znakmi významnými z hľadiska § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. (tieto znaky nie sú v tomto prípade dané)] vtedy, ak smeruje (o. i.) proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení. Dovolanie žalovanej smeruje síce proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), ide ale o uznesenie o predbežnom opatrení, prípustnosť dovolania proti ktorému je v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. vylúčená.

Prípustnosť dovolania žalovanej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa, ale zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľka procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

V dovolaní sa namieta, že súdy odňali žalovanej možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Žalovaná namieta, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. došlo v dôsledku toho, že jej nebolo doručené odvolanie podané žalobcami proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo 16. januára 2014 č.k. 9 C 169/2013-193, ktorým bol návrh žalobcov na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietnutý. Dovolací súd túto námietku žalovanej nepovažuje za dôvodnú.

Žalovaná sa mylne domnieva, že súdy boli povinné jej doručiť odvolanie podané žalobcami proti uzneseniu súdu prvého stupňa o zamietnutí ich návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Takáto povinnosť súdu nevyplýva zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Povinnosti súdu pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia upravuje § 75 ods. 8 O.s.p. Ide pritom na rozdiel od úpravy uvedenej v § 209a O.s.p. o špecifickú úpravu, ktorá platí výlučne pre konania o predbežných opatreniach. Z ustanovenia § 75 ods. 8 O.s.p. jednoznačne vyplýva, že v prípade ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý alebo odmietnutý, súd nemá povinnosť ostatným účastníkom doručiť uznesenie o jeho zamietnutí alebo odmietnutí a ani nemá povinnosť doručiť prípadné odvolanie navrhovateľa; doručí im iba uznesenie odvolacieho súdu, a to len vtedy, ak bolo nariadené predbežné opatrenie.

Keďže v prejednávanej veci bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý, súd prvého stupňa nemal povinnosť doručiť žalovanej uznesenie o zamietnutí a ani proti nemu podané odvolanie žalobcov. Takúto povinnosť nemal ani odvolací súd.

Pokiaľ odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že sú dané zákonné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia (§ 102 a § 75 až 76 ods. 1 O.s.p.), hoci – ako tvrdí žalovaná – obsah spisu neumožňoval prijať taký záver, je jeho rozhodnutie (prípadne) vecne nesprávne, nie však zmätočné. Činnosť, pri ktorej súd posudzuje splnenie predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia, sa označuje ako právne posudzovanie vecí. Nesprávne

právne posúdenie veci, ktoré dovolateľka v danej veci namieta, je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno (úspešne) uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012, a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže žalovaná uvedený dovolací dôvod uplatnila v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnuté uznesenie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Vzhľadom na to, že v konaní nedošlo k procesnej vade namietanej žalovanou (§ 237 písm. f/ O.s.p.) ani k iným vadám uvedeným v § 237 O.s.p. a prípustnosť jej dovolania nevyplýva ani z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol jej procesne neprípustné dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešným žalobcom vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalobcom náhradu trov dovolacieho konania, ktorá spočíva v odmene advokáta za jednu právnu službu, ktorú poskytol žalobcom vypracovaním vyjadrenia z 2. júna 2014 k dovolaniu žalovanej (§ 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb – ďalej len „vyhláška“). Pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby vychádzal z § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky a pri určení náhrady výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné z § 16 ods. 3 vyhlášky a odmenu určil podľa vyčíslenia zástupcu žalobcu sumou 45,89 €, ktorým vyčíslením pri rozhodovaní o náhrade trov dovolacieho konania bol viazaný.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. júla 2014

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová